

تحلیل محتوای سیاسی نشریه طنز باباشمل

محمد کشاورز¹، فرهاد درودگریان²، بهناز علیپور گسگری³

¹دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور تهران

²استادیار دانشگاه پیام نور تهران

³استادیار دانشگاه پیام نور تهران

چکیده

نشریه باباشمل، از جمله نشریات برجسته طنز دهه بیست شمس است که با مدیریت مهندس رضا گنجهای در خلال سالهای 1322 تا 1326 در تهران منتشر میشد. این نشریه که در برهه‌های پرتلاش از تاریخ معاصر ایران به فعالیت میپرداخت، با همکاری گروهی از نویسندگان و شاعرانی که هر یک بعدها به شهرتی فراوان در عرصه ادبی کشور رسیدند، تقریباً به تمامی رخدادها و اتفاقات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه ایران، با نگاهی طنزآمیز پرداخته است و منویات و خواسته‌های مخاطبان خود را که عموماً از میان توده‌های مردم بودند، به گوش مسئولان میرساند. عمده‌ترین مطالب انتقادی و طنزآمیز این نشریه، حول محور مسائل سیاسی میچرخد. به جرئت میتوان گفت که حتی کماهمیتترین مسائل و رویدادهای سیاسی کشور نیز از گزند تیغ تیز انتقاد نویسندگان و شاعران این نشریه در امان نمانده است. مهمترین محتوای سیاسی نشریه را مسائلی همچون تهدیدات کشورهای خارجی و ترس حکومت وقت از آنها، انحراف مشروطیت، انتقاد از عملکرد وزیران و دولتمردان، انتقاد از ناکارآمدی مجلس شورای ملی و نمایندگان مجلس، خریدوفروش رأی در هنگام برگزاری انتخابات مجلس، انتقاد از نقش مخرب مستشاران خارجی، وضعیت نابسامان ادارات دولتی و... تشکیل میدهد. این مقاله با تأکید بر محتوای نشریه باباشمل، به روش تحلیل محتوا، میکوشد گفتمان سیاسی حاکم بر این نشریه را از طریق بررسی و تشریح مسائلی نظیر رابطه سیاسی ایران با متفقین، عملکرد مجلس و مستشاران خارجی واکاوی نماید.

کلیدواژه‌گان: باباشمل، رضا گنجهای، طنز مطبوعاتی، سیاست

تاریخ ارسال: 1398/08/20 تاریخ پذیرش: 1399/12/16

¹E-mail: f.doroudgarian@yahoo.com

²E-mail: Muhammadkeshavarz95@gmail.com

³E-mail: behnaz@yahoo.com

ارجاع به این مقاله: کشاورز، محمد، درودگویان، فرهاد، علیپور گسگری، بهناز، (1399) تحلیل محتوای سیاسی نشریه طنز باباشمل، زبان و ادب فارسی (نشریه سابق دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز)، 10.22034/perlit.2021.36749.2642